

POSTANOWIENIE

1 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 1 marca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa Bank spółki akcyjnej w W.

przeciwko B.C.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej B.C.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 26 października 2021 r., VI ACa 959/19,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2. zasądza od B.C. na rzecz Bank spółki akcyjnej w W. kwotę
2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

(J.T.)

UZASADNIENIE

Pozwany B.C. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie, którym oddalono apelację skarżącego od wyroku Sądu pierwszej instancji wydanego w sprawie o zapłatę toczącej się z powództwa Bank S.A. w W.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, po wezwaniu go do usunięcia w tym zakresie braków skargi kasacyjnej, na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Pozwany ujął

przedstawione przez siebie zagadnienie w formę dwóch pytań, z których pierwsze dotyczyło skutków zaniechania przez bank wezwania kredytobiorcy do zapłaty stosownie od art. 75c ust. 1 pr.bank., drugie natomiast odnosiło się do tego, czy „samo potwierdzenie nadania przesyłki poleconej, zawierającej wezwanie do zapłaty z informacją o możliwości restrukturyzacji zadłużenia jest wystarczającym dowodem na to, że pozwany miał możliwość zapoznania się z jego treścią stanowi dowód tego, że bank sprostął obowiązкови, wskazanemu w treści art. 75c ustawy Prawo Bankowe?» Czy brak w aktach sprawy zwrotnego potwierdzenia odbioru tej przesyłki prowadzi do stwierdzenia, że przesyłka nie została doręczona i czy pozwany miał możliwość zapoznania się z treścią korespondencji, w sytuacji gdy w systemie Poczty Polskiej status przesyłki widnieje jako »przesyłka w transporcie?«” (s. 3 pisma z 4 maja 2022 r., pisownia oryginalna).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa przywołanie przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów prawa. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia (postanowienie SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01). Podniesiony problem musi również charakteryzować się nowością; zagadnienie, które było już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, co do zasady traci ten walor (postanowienie SN z 19 marca 2012 r., II PK 294/11). Istotność problemu prawnego wyraża się natomiast w tym, że ma on znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (postanowienie SN z 23 marca 2012 r., I CSK 496/11). Obowiązkiem wnoszącego skargę jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie SN z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14). Tylko we wskazanych wyżej okolicznościach może być realizowana publicznoprawna funkcja skargi kasacyjnej.

Jednocześnie przedstawiony Sądowi Najwyższemu problem musi mieć konkretny związek z rozstrzygnięciem danej sprawy, to jest z zarzutami skargi oraz podstawą prawną i faktyczną zaskarżonego wyroku (postanowienie SN z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13). Przyjęcie skargi do rozpoznania ma bowiem na celu

zarówno realizację interesu publicznego, jak i ochronę praw prywatnych. Zagadnienie prawne powinno mieć więc taki wymiar problemowy, aby udzielona przez Sąd odpowiedź miała znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej wniesionej w sprawie, w której pytania zostały zadane, a jednocześnie – dzięki uniwersalnemu ujęciu – odpowiedź ta uzyskiwała walor aplikacyjny w rozstrzyganiu innych spraw.

Sformułowane przez skarżącego pytania nie stanowią istotnych zagadnień prawnych w powyższym rozumieniu. W pierwszym rzędzie należy przypomnieć, że w sprawie ustalono, iż pozwany otrzymał przesyłkę zawierającą dokumenty wskazane w art. 75c ust. 1 i 2 pr.bank. Choć powód nie przedłożył zwrotnego potwierdzenia ich odbioru, to okoliczność tę ustalono na podstawie innych środków dowodowych, z zastosowaniem domniemania faktycznego. Domniemanie to opierało się m.in. na wykazaniu faktu nadania listu oraz udzielenia przez powoda odpowiedzi na wysłaną wiadomość (w formie e-maila). Ustalenia i ocena dowodów Sądu drugiej instancji wiązą Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i nie mogą być kwestionowane w ramach zarzutów (art. 398³ § 3 k.p.c.).

W konsekwencji pierwsze z zagadnień prawnych przedstawionych przez pozwanego nie występuje w sprawie; należało bowiem przyjąć, że powód dopełnił procedury unormowanej w art. 75c pr.bank., wobec czego rozważania dotyczące skutków zaniechania stosownych czynności byłyby bezprzedmiotowe. Na marginesie należy przy tym dodać, że poruszona w pytaniu kwestia była już przedmiotem wypowiedzi judykatury (zob. wyrok SN z 12 października 2023 r., II CSKP 1233/22, i przywołane tam orzecznictwo).

Drugi z problemów przedstawionych przez skarżącego nie nosi znamion zagadnienia prawnego. Jest to bowiem w istocie pytanie o prawidłowość konkretnego aktu stosowania prawa, a ściślej: o prawidłowość zastosowania domniemania faktycznego. Tak ujęte „zagadnienie” prawne nie mogło więc przełożyć się na przyjęcie skargi do rozpoznania. Dla jasności należy przy tym przypomnieć, że ocena prawidłowości zastosowania art. 231 w zw. z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c. także objęta jest zakazami wywodzonymi z art. 398³

§ 3 w zw. z art. 398¹³ § 2 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 26 czerwca 2018 r., V CSK 61/18).

Choć skarżący nie podniósł tej kwestii w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, to wskazanie przez niego w piśmie z 14 września 2023 r. na nieważność postępowania przed Sądem Apelacyjnym uzasadnia – w świetle art. 398⁹ § 1 pkt 3 i art. 398¹³ § 1 *in fine* k.p.c. – krótkie odniesienie się także do tego wątku. W ocenie pozwanego przyczyną nieważności była sprzeczność składu sądu z przepisami prawa, co skarżący utożsamiał ze stanem, o którym „mowa w treści art. 379 ust. 5 k.p.c.”. Niezależnie od błędnego wskazania na jednostkę redakcyjną, wypada zauważyć, że źródłem wątpliwości pozwanego był fakt orzekania w sprawie przez Sędziego delegowanego do Sądu Apelacyjnego, co do którego dokument delegacji został podpisany przez podsekretnarza (a nie: sekretarza) stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości. Swe stanowisko skarżący wsparł przywołaniem postanowienia SN z 19 kwietnia 2007 r., I CZ 41/07, oraz wyroku SN z 13 kwietnia 2007 r., I CSK 482/06. Pozwanemu umknęło jednak, że zagadnienie skuteczności podpisania dokumentu delegacji przez podsekretnarza stanu było przedmiotem uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego z 14 listopada 2007 r., BSA I-4110-5/2007, w której stwierdzono dopuszczalność tego rodzaju działań – wyraźnie odstępując od oceny prawnej wyrażonej w judykatach przywołanych przez skarżącego. Uchwała ta wiąże obecnie Sąd Najwyższy.

Na marginesie należy dodać, że oczywiście nietrafne jest zapatrywanie skarżącego, iż w postępowaniu ze skargi kasacyjnej dopuszczalne jest stawianie nowych zarzutów już po upływie terminu do wniesienia tego środka zaskarżenia. W istocie skarżący może jedynie przytaczać nowe uzasadnienie zgłoszonych w terminie podstaw kasacyjnych, co wynika z art. 398¹³ § 3 k.p.c. Odniesienie się obecnie do kwestii nieważności postępowania apelacyjnego, niepodniesionej pierwotnie w skardze kasacyjnej, wynika wyłącznie z tego, że w granicach zaskarżenia nieważność postępowania brana jest pod uwagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 *in fine* k.p.c.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

(J.T.)